

С. Крамер

Основні моменти плану на III квартал 1933 р. (по республіканському господарству)

I

Піврічні підсумки виконання народногосподарського плану першого року 2 п'ятирічки свідчать про дальнє успішне розгортання переможного наступу соціалізму. На вирішальних ділянках народного господарства України, як і Союзу в цілому, досягнуто в першому півріччі надто серйозних успіхів і намітилися нові позитивні зрушенні. За минулі місяці вступив в експлуатацію ряд нових підприємств, цехів та агрегатів: електродний завод (перша черга) Дніпровського алюмінійового комбінату, корпус мостобудування на Дніпропетровському заводі ім. Молотова, дві коксові установи на 45 печей на Макіївському і Кам'янському заводах, три нові мартени із загальним тоннажем 380 тонн, три доменні печі на Сталінському заводі ім. Ворошилова і ДЗМО із загальним об'ємом 1.850 кубометрів, два блюмінги на Макіївському заводі та ім. Дзержинського і т. д.

В кам'яновугільній і металургійній галузях в ході виконання виробничої програми намітились надто серйозні зрушенні. При перевищенні в першому півріччі видобутку вугілля проти відповідного періоду всього лише на 1,3%, ми маємо у другому кварталі, на відміну від попередніх років, зростання видобутку проти I кварталу. Звичайний в минулих роках весінньо-літній спад видобутку і різке скорочення робочої сили — в цьому році були значною мірою подолані. Таку саму картину ми маємо і в металургії; при перевищенні в I півріччі витопу чавуну проти відповідного періоду минулого року всього лише на 2%, ми маємо значний зрост його у II кварталі проти I кварталу; те саме стосується і до сталі та вальцовування. Розрив між випуском чавуну, сталі й вальцовування, що спостерігався довгий час у металургії, у звітному періоді був досить значною мірою пом'якшений, підвищилася також якість роботи агрегатів: коефіцієнт використання об'єму домennих печей в перші 4 місяці був 1,64, у травні показує вже 1,57; по мартенівських печах за ті ж таки періоди зрушенні визначилося коефіцієнтом 3,24 і 3,40, перестої вальцовальних верстатів зменшилися з 22% до 17,8%. Значне поліпшення роботи із квартала в квартал ми маємо і по всій промисловості в цілому; коли порівняти продукцію її по кварталах з минулим роком, то матимемо таке:

	I кв.	II кв.
Промисловість З наркоматів	94,4	105,5
В тому числі промисловість НКВП	95,1	106,9
" " " : НКЛП	95,5	102,4
" " " : НКП	90,1	104,3

Відзначені вище серйозні досягнення не повинні, проте, від нас приховувати будь-якою мірою ряд чималих недоліків і хиб у роботі промисловості. Поліпшення роботи промисловості, що тривало з кварталу в квартал, було зовсім недостатнє і не могло тому перекрити результати її відставання в перші місяці, наслідком чого і стало недовиконання промисловістю свого піврічного плану. По важкій промисловості це недовиконання становить 13,9%, по легкій 1,1%, і по харчовій 3,8%.

Плинність робочої сили все ще була неприпустимо велика, в боротьбі за підвищення продуктивності праці і зниження собівартості, одночасно з просуванням цілого ряду галузей вперед; інші галузі подалися назад, перебудова технічного керівництва підприємствами і організації праці на основі шести історичних вказівок т. Сталіна і постанови ЦК ВКП(б) про вугілля далеко ще не реалізована, опір цій перебудові від класово-ворохих нам елементів та їх агентури в окремих наших установах і навіть осередках ще й досі продовжується. Все це говорить про те, що наші резерви і можливості для повного і успішного виконання річного плану промисловості ще величезні і далеко ще не використані навіть у задовільній мірі.

Величезні успіхи ми маємо в цьому році в проведенні весняної сівби. За деякого недовиконання на Україні всього плану яного сіву, радгоспи виконали свій план на 101%, і колгоспи, обслуговувані МТС, на 101,5%. Питома вага соціалістичного сектора у яровому кліні підвищилася з 81,5% в 1932 р. до 82,2% в цьому році, а зокрема колгоспів з 67,6% до 69,1%.

Намічене за планом підвищення питомої ваги зернових у яровому кліні з 5,1% в 1932 р. до 56,2% перевиконано і це перевищення досягло 59,1%. Не зважаючи на абсолютно незадовільне проведення весени минулого року зяблової оранки, весняна сівба була проведена за коротші терміни, ніж минулого року і якісно далеко вище. Полоття зернових в масовому маштабі проведено цього року вперше (коло 6 млн. га). Широко й своєчасно проваджено й інші агрозаходи: очистка насіння, вивіз гною, знищення бур'янів, постачання мінеральних угноєнь і т. д. Дуже успішно проходить тепер виконання завдання щодо підняття чистих парів. Величезну роль у успішному проведенні весняної сівби відіграли організації при МТС і радгоспах політвідділи. Більш ніж колинебудь колгоспне село відчувало цього року величезну допомогу соціалістичної промисловості. Потужність тракторного парку МТС на 1-VII проти 1-VII минулого року збільшилась на 54,6%, за минуле півріччя сільське господарство України дістало близько 1,5 тис. комбайнів, кількість віндроверів майже подвоїлася, за це півріччя МТС дістали також 3.789 косарок, 1.664 снопов'язалок, 720 жаток, 1.028 складних молотарок і т. ін. Величезну допомогу всіма видами сільськогосподарських машин дістали і радгоспи. Величезну роботу проведено і проводиться по лінії підготовки кадрів і організації праці в радгоспах і колгоспах.

Всі ці величезні зрушенні, що намітилися в сільському господарстві України, та наявні вже величезні успіхи, досягнені завдяки посиленню керівництва КП(б)У та її вирішальних обласних організацій перевіреними більшовиками на чолі з секретарем ЦК ВКП(б) т. Постишевим—завдяки рішучому виліканню помилок, допущених за останні два роки у керівництві селом та нацкультурному будівництві, нищівному удару по петлюрівських недобитках і опортуністичних елементах—викликають тепер у кожного робітника й колгоспника нове піднесення трудового ентузіазму і найбільшу готовість всіма силами

боротися за успішне і своєчасне збирання рекордного в цьому році врожаю.

Виключно високий врожай цього року, що є наслідок напруженої, дійсно більшовицької роботи коло проведення сівби та інших весняних сільськогосподарських робіт, вимагає зверхударної мобілізації всіх наших людських і матеріальних ресурсів для успішного і швидкого проведення збору, обмолоту й хлібоздачі державі. Під знаком розгорнутої боротьби за виконання всіх надто відповідальних і складних завдань, під знаком високого більшовицького врожаю наша країна, під проводом ленінського ЦК на чолі з т. Сталіним упевнено й бадьоро вступає в друге півріччя першого року 2 п'ятирічки — п'ятирічки побудови безкласового соціалістичного суспільства.

II

Лише в світлі допіру викладених коротко вирішальних підсумків першого півріччя можна правильно оцінити народногосподарські наслідки роботи різних галузей промисловості республіканської підлегlosti і правильно зрозуміти значення плану на III квартал по республіканському господарству в цілому та його перспективи на 2 півріччя. Коли почати з республіканської державної промисловості, то і тут ми маємо в першому півріччі ряд безперечних досягнень. За 1 півріччя республіканські заводи цілком або частково освоїли близько 25—30 нових видів продукції, в тому числі й таких, які раніше зовсім не вироблялося. Серед цих нових видів продукції слід відзначити електровагон-терези, магнето, ручні електробури, резерпин, галаліт, формалін, трикотажні голки, писальні машинки тощо.

Продуктивність праці в республіканській важкій і легкій промисловості за перше півріччя підвищилася проти відповідного періоду минулого року на 7% і 4%, в тому числі у II кварталі на 19% і 10%.

Помітно ліпше працювала в II кварталі вся республіканська промисловість в цілому, проте її робота була значно гірша від роботи союзної промисловості. В порівнянні з відповідними періодами минулого року союзна і республіканська промисловість показують такі рівні у відсотках:

	I півріччя	I кв.	II кв.
Промисловість союзної підлегlosti	103,4	98,2	108,9
Промисловість республ. місцев. підлегlosti .	93,3	80,9	97,4

З усіх галузей республікансько-місцевої промисловості лише 12 йшли на рівні вищому, ніж в минулому році, інші йшли нижче від цього рівня. Ганебне відставання цих останніх робить план другого півріччя і зокрема план III кварталу надто напруженим, хочі безперечно здійснимим. Рівень і значення запроектованих на III квартал виробничих показників видно з такої таблиці:

План продукції III кв. у %/%	на III кв.	III кв. у %/%	Переходить	
			до річного на IV кв. %/%	до річного плану
Уповнаркомважпром . . .	78,28 млн. крб.	137,0	30,9	28,9
Наркомлегпром . . .	208,06 "	106,7	22,5	36,6
Наркомпостачання . . .	111,70 "	130,0	22,2	47,4
Уповнаркомліс . . .	4,51 "	169,6	29,4	40,1
	402,55 млн. крб.	120,3	23,7	38,1

При чималому рості виробничої програми в III кварталі проти виконання II кварталу частина річного плану, що переходить на IV квартал, лишається все ж надто напруженовою, перевищуючи по окре-

міх наркоматах звичайну для останнього кварталу частку не менше ніж на 5—7%. Проте, за повного виконання плану III кварталу річна програма може бути не тільки виконана, а в цілому й перевиконана, коли взяти до уваги багаті наслідки врожаю всіх культур і величезне розширення сільськогосподарської сировинної бази, що становить досі найсерйозніший ліміт для промисловості. Треба разом з тим особливо підкреслити ті галузі, які своєю кепською роботою в 1 півріччі поставили виконання своїх річних програм під виключно серйозну загрозу. Найважніші серед цих галузей по важкій промисловості — це буровугільна, будівельних матеріалів, середмаш, промдержмет-виробів та хімфармацевтична; по легкій — текстильна, жирова, шкіряно-взуттєва та галантерія; по харчовій — олійно-жирова, м'ясна, консервна, макаронна; молочно-маслоробна, крохмально-патокова та рибна. Виконання річних планів по перелічених галузях вимагатиме виключно ударної і чіткої роботи усіх ланок виробничого апарату. Треба буде стежити також і за тим, щоб попереджати і викривати всякі спроби замінити боротьбу за план різного роду маніпуляціями в асортименті і лже-благополучними цінністями показниками виконання плану. Щодо цього вирішальну роль дістасе дійсно більшовицьке розгортання боротьби за якісні показники. Для характеристики підсумків виконання якісних показників у 1 півріччі і проектування на III квартал наведемо таку табличку:

	Гуртова продукція	За вироб. ком на 1 робітника	За фондом зарплати
Уповніаркомважпром			
Виконання 1 півріччя у % до річного завдання	40,2	42,4	48,3
План III кварталу у % до річного завдання .	30,7	26,3	27,2
Разом за 9 місяців	70,9	68,7	75,5
Наркомлегпром			
Виконання 1 півріччя у % до річного завдання	41,0	48,4	45,5
План III кварт. у % до річн. завдання . . .	22,5	23,9	24,2
Разом за 9 місяців	63,5	72,3	69,7
Наркомпостачання			
План III кварт. у % до річн. завдання . . .	22,2	21,2	24,3

Як по лінії Наркомважпрому, так і Наркомлегпрому ми маємо серйозний розрив між ходом виконання виробничої програми і витрачанням фондів зарплати.

Цей розрив, далеко більший по НКВП в 1 півріччі, трохи пом'якшується в III кварталі; по НКЛП, навпаки, цей розрив у III кварталі розширюється, що пов'язане з концентрацією відпусток по легкій промисловості в цьому кварталі, але по обох наркоматах розрив все ж лишається і його остаточна ліквідація переноситься на IV квартал.

На погляд здається ніби з продуктивністю праці гаразд, проте, таке враження пояснюється коливаннями і маневруванням в асортименті; в дійсності піврічне завдання з продуктивністю праці Уповніаркомважпром виконав на 91% і Наркомлегпром на 94,3%. По Наркомпостачанню даних про виконання немає, але за уривковими відомостями виконання з якісних показників і в цій промисловості іде надто нездовільно. Слід відзначити, що і в галузі якісних показників промисловість працювала у II кварталі значно ліпше, ніж у I кварталі, але абсолютно недосить, щоб покрити прориви I кварталу, а більшість галузей не виконала плану і за II квартал.

Щоб ліквідувати цілком недовиконання по якісних показниках на відносно обмеженій виробничій програмі (23,7% від річного плану) III кварталу, республіканська промисловість виявилася не підготовленою, тим більше обов'язковим і категоричним стає для неї завдання цілком виконати план III кварталу з якісних показників, як мінімальний.

Надто незадовільно працювала в 1 півріччі система промислової кооперації. При недостатньому виконанні державною республіканською промисловістю в 1 півріччі свого річного плану, всього лише на 38,2%, промкооперація виконала за той же період лише 32,2% свого річного плану. Більше інших галузей відставали гірнорудна промисловість, силікатна, будматеріалів, шкіряно-взуттєва, трикотажна тощо.

Невпинне погіршення якості продукції привело до відносно більшого росту запасів річної продукції, ніж в держпромисловості, де якість продукції так само лишається на надто незадовільному рівні. Більше відставання промкооперації в 1 півріччі привело до конечності, з метою забезпечити виконання річного плану, намітити для цієї системи на III квартал досить напружене завдання в розмірі 28,2% від річного плану (329 млн. крб.), яке вона обов'язково повинна виконати.

Основні виробничі кампанії по лінії сільського господарства — збирання, обмолот, хлібопоставки державі, зяблева оранка — проводиться і підготовляється на основі окремих планів, що охоплюють все сільське господарство незалежно від форм підлегlosti і затверджуються вищими організаціями спеціальним порядком. В планах республіканського господарства передбачається обслуговування цих кампаній рядом оперативних заходів, в тому числі і по лінії капіталовкладень, на яких ми спинимося нижче.

III

В 1 півріччі виконання плану капіталовкладень по республіканському господарству становило близько 180 млн. крб., що становить 36,7% від річного плану і 83,9% від піврічного завдання. Відносно успішніше йшло освоєння вкладень по лінії промисловості: виконання піврічного плану по НКВП становило 91,1%, НКП — 92,3%, трохи гірше по НКЛП — 84,1%. На такому ж, приблизно, рівні йшло освоєння засобів по комунальному господарству — 83,7%, слабіше по житловому — 73%, і ще гірше по освіті — 55%. Треба відзначити, що і в галузі капітального будівництва II квартал дав значний поступ наперед, — це цілком зрозуміло, коли зважити цілковиту непідготовленість переважної більшості організацій до будівництва в перші місяці року. Замість 6% виконання плану I кварталу, другий квартал дає 97% виконання плану; проте, в наслідок різкого недовиконання плану за все півріччя, ми маємо значний прорив з виконанням термінів введення в експлуатацію, і замість передбачених за планом 89 об'єктів було здано в експлуатацію лише 35. При виконанні все ж 84% піврічного плану, такий прорив у здачі в експлуатацію пояснюється, поперше, дальшим подорожчанням вартості будівництва і значно меншим виконанням по фізичному об'єму і, подруге, розпорощеністю засобів і матеріалів та невмінням концентрувати їх на вирішальних об'єктах.

Враховуючи дійсно вирішальне значення III кварталу у виконанні річного плану з капітального будівництва, план передбачає на III квартал вкладення в сумі 165 млн. крб., або 33,6% від річного плану. Разом з тим план точно намічає список об'єктів, що пускаються в цьому кварталі, на яких повинно зосередити переважну частину

засобів і матеріалів. План намічає 107 об'єктів до пуску в експлуатацію на протязі кварталу, з них 8 по НКВП, 8 по НКП, 3 по НКЛП, 9 хлібозаводів, 12 установ НКздоров'я, 10 десятирічок і т. ін. Крім цього, в III кварталі треба здати в експлуатацію 275 тис. кв. метрів житлоплощі і близько 2 млн. кубометрів нових приміщень для чотирірічок та семирічок.

По окремих галузях відмітимо таке: план передбачає по харчовій промисловості цілковите закінчення всіх капітальних робіт, зв'язаних з розгортанням сезонних виробництв — сума вкладень по цій промисловості становить близько 40% від річного плану. По важкій промисловості план забезпечує здачу в експлуатацію ряду цехів і агрегатів на заводах будматеріалів.

По лінії сільського господарства за 3 квартали забезпечується понад 80% річного плану, в III кварталі основна частина засобів спрямовується на закінчення будівництва в МТС і СТФ, зважаючи на наближення осінньо-зимового періоду. По лінії закупки робочої худоби річний план був перевиконаний уже в 1 півріччі; у III кварталі закінчується майже всі роботи коло меліорації.

Надто відповідальним є в III кварталі будівництво шляхів. За три квартали забезпечується можливість виконати 85% річного плану. У III кварталі передбачено будівництво шляхів у районах бурякосіяння, до заводів будматеріалів та інші ударного значення шляхи і під'їзні пути. Таке ж ударне значення надається в III кварталі закінченню шкільного будівництва в зв'язку з близьким початком навчального року. На IV квартал переходить лише близько 15 — 16% на внутрішнє устаткування та дороблення.

Треба відзначити, що в галузі планування капітального будівництва ми маємо цього року певні позитивні зрушения: значно скрочено об'єм будівництва по так званих позапланових організаціях, що не включались зовсім у план за минулі роки; більш-менш повно виявлено капітальне будівництво в галузях, де в минулому панував великий самоплив; зроблено основний упір на закінчення переходного будівництва, посилився значно фінансовий контроль. Попри всю явну недостатність всіх цих зрушень, як це показало 1 півріччя, ми все ж таки маємо всі підстави вважати, що план цього року можна і повинно виконати повністю і цілком. Доконечною умовою є дальнє розгортання найжорстокішої боротьби з усіма спробами позапланового будівництва, за максимальне використання будмеханізмів, правильною організацією робочої сили на будівельній площаці, зміцнивші останні в першу чергу технічними силами, і за негайний перелам у виконанні якісних показників. Створенням цього перелому ми забезпечимо успішне виконання річної програми будівництва, забезпечимо відповідальність будорганізацій транспортних і інших організацій.

М. Шафір і Є. Йоффе

Області України у програмі капітальних робіт 1933 р.

....Коли справедливо, що ні в одній галузі господарства самопливом робота йти не може, то відносно тих завдань, що поставлені на 1933 р. у галузі будівництва, таке настановлення — настановлення на самоплив буде не тільки неправильна, буде не тільки опортунізмом на практиці, — це буде злочином проти того плану, що ми його одностайно ухвалюємо і який вважаємо за основу своєї роботи" (В. Молотов „Підсумки п'ятирічки і план 1933 р.“)

Навряд чи стане хто заперечувати, що питання так званого місцевого господарства мають серйозне економічне й політичне значення. Це безперечно. Тим актуальніше стають ці питання на даному етапі соціалістичного будівництва, коли ступінь організованості нашої господарської системи вельми зростає, коли вирішальна роль плану день-у-день все більшає. Слід визнати, що перебудова роботи органів планової системи, — перебудова, спрямована на посилення елементів оперативності в роботі планових органів і Держплану зокрема, означає між іншим потребу рішучого повороту в справі організації конкретного керівництва місцевим господарством, або як брати термінологію відповідно до сучасної системи адміністративного поділу України, — господарством обласної підлегlosti.

Треба сказати, що саме ця ділянка планової роботи до останнього часу була відсталіша. Навряд чи треба це твердження підpirати ілюстраціями чи доказами. Це відставання в справі організації планування господарства безпосередньо обласної підлегlosti у великій мірі неподолане ще й досі. До самого останнього часу ми не тільки не забезпечували ще справжнього керування — керування по-новому обласним господарством, але, в серйозному розумінні цього слова ні Держплан, ні урядництва і не знали обласного господарства. Звідси все й лихо. Не могло бути, звичайно, й мови про скільки небудь задовільне керування обласним господарством та обласною плановою периферією, коли самий об'єкт керування у нашій уяві був досить туманий. А це було іменно так.

Самокритична оцінка минулої роботи з областями, бувши елементарною умовою для того, щоб правильно намітити шляхи й конкретні напрями рішучої перебудови цієї ділянки народнього господар-

ського планування, зобов'язує нас з усією недвозначністю підкреслити цей момент.

Треба, проте, сказати, що недостатнє знання обласного господарства, незадовільне керування ним характерне було не тільки для Держплану, наркоматів і інших центральних організацій. Такого рода обвинувачення можуть бути в досить великий мірі поставлені і самим обласним організаціям, зокрема обласним плановим комісіям.

Вище ми вже сказали, що відставання в справі керування обласним господарством і плановою роботою в областях і зараз ѹще неподолане. Усяка спроба заперечувати це твердження означала б практично, на ділі спробу відвернути увагу державної планової системи й нашої суспільноти від тієї дійсно величезної роботи, яку ми маємо проробити для того, щоб планування обласного господарства, а значить і стан самого обласного господарства підняти на рівень завдань другої п'ятирічки.

З усім тім треба сказати, що робота над народно-господарським планом 1933 р. озnamенувалася вельми важливим зрушенням в справі планування обласного господарства.

Це стосується до Держплану і центральних установ. А ще в більшій мірі це слід сказати за обласні планові комісії, робота яких цього року стала на далеко вищому рівні, ніж то було раніше.

Серед робіт, що їх здійснили цього року, під безпосереднім проводом Держплану, обласні планові комісії, найважливішою роботою, як з погляду принципового значення, так і практичної оперативної цінності, безумовно, буде план капітального будівництва в господарстві обласної підлегlosti на 1933 р.

Значення цієї роботи визначається всім перебігом розвитку соціалістичного будівництва, воно випливає з суті тих господарсько-політических завдань, що повстають перед областями України в реалізації величезної будівельної програми першого року другої п'ятирічки.

Завдання, що стоять перед нами цього року вгалузі будівництва, з достатньою чіткістю сформулював т. Молотов у своїй доповіді, про народногосподарський план 1933 р. на III сесії ЦВК СРСР:

„Поперше, у будівельних роботах треба твердо додержувати ціни на будівельні матеріали й забезпечити встановлене зниження собівартості будівництва. Як хочете, а за це ми будемо битися щось. В 1932 р. в цій частині неподобств було багато, і тому для того, щоб завести належний порядок у будівництві, треба вдатися до найрішучіших заходів і, передусім, щоб забезпечити на практиці додержування цін, що їх встановлює держава.

Подруге — план треба виконати цілком. Позапланове будівництво згідно з директивою партії й уряду треба геть-чисто припинити. Те, що ввійшло до плану, будь ласка, будуйте, а що не ввійшло — відкладайте до іншого разу. Коли план — так план! Та за те план треба забезпечити так, щоб він був виконаний на 100%.

Потрете — за програму будівництва. Програма будівництва велика, зокрема по промисловості і, особливо проти минулих років, — по легкій промисловості, бо ж мається на увазі розвивати виробництво ширвжитку дедалі все швидшими темпами“.

У світлі перелічених оце основних моментів у будівельній програмі поточного року — планування капітального будівництва по лінії господарства обласної підлегlosti набирає величезної ваги.

Значення цього плану виявляється перш за все в справі боротьби з самопливом у будівництві. Загальновідомо і тому нема потреби доводити, що позапланове будівництво найбільше було поширене

саме в місцевому господарстві. Величезне число відносно невеликих об'єктів, технічна, економічна і організаційна пістрявість будівництва, як і ряд інших специфічних моментів — все це створювало тут най-сприятливіший ґрунт для всякого роду порушень планової дисципліни у будівництві, порушень, що переходили у безпосередні антидержавні дії. От чому план капітального будівництва 1933 р. по обласному господарству, план, що обіймає будування тисяч об'єктів по різних галузях народного господарства, — він і є тим по суті новим і потужним важілем, що має забезпечити нам рішучу й успішну боротьбу з самопливом у будівництві, особливу небезпеку якого ми вже підкреслили.

Величезного значення набуває капітальне будівництво по лінії промисловості обласної підлегlosti з погляду реалізації завдань розгортання все скорими темпами виробництва речей широкого споживання, Місцева промисловість майже цілком репрезентує ті галузі виробництва, що їх продукцію становлять речі широкого споживання.

Вищесказаним ми зайвий раз хочемо підкреслити ту величезну відповідальність, що покладається на обласні планові комісії на цій найважливішій ділянці боротьби за виконання народно-господарського плану першого року другої п'ятирічки.

Треба з усією твердістю підкреслити, що елементарною і разом з тим найважливішою передумовою успішної боротьби за реалізацію будівельної програми по областях є знання плану і знання об'єктів планування обласними плановими комісіями. У процесі складання плану капітального будівництва по областях не раз і виявлялися саме ці хиби. Такі факти, коли ряд областей у своїх запроектуваннях обминали такі ділянки як, приміром, кооперативна промисловість різних систем або місцева харчова промисловість, обсяг будівництва якої, доречі сказати, і зараз ще залишається невідомим багатьом із обласних планових комісій, — все це переконливо доводить, що облпланам треба ще буде наполегливо й чималоп опрацювати над засвоєнням об'єкту планування.

Найважливіша робота облпланів у плануванні капітального будівництва — це складання балансу місцевих будівельних матеріалів. Нема чого доводити, що саме ця робота й є тим елементом у плануванні будівництва, відсутність якого позбавляє це планування його конкретного оперативного значення. Тим більшої ваги для облпланів набирає ця справа складання балансу місцевих будматеріалів від того, що ця галузь промисловості недавно перейшла з складу республіканської підлегlosti у безпосереднє відання обласних організацій.

Нарешті, відомо, що складанням плану власне тільки починається планова робота. Тим часом перевірка виконання планів, у процесі якої справжнє більшовицьке планування набуває свого найбільшого розмаху, по областях стоїть далеко ще не на тому рівні, якого вимагають завдання будівництва поточного року.

Досить тут нагадати, що в першому півріччі план капітального будівництва не виконано цілком, досить лише нагадати, що затверджений на цей рік план капітальних вкладень становить собою фінансовий ліміт будівництва — і тоді цілком ясно стане, що тільки при належній перевірці перебігу будівельних робіт облплані матимуть можливість правильно орієнтувати шляхи й напрями будівництва у другому півріччі, і що тільки при належній перевірці та пильному вивчені перебігу виконання якісних показників будівництва, зокрема,

вартости будівництва облплани зможуть озброїти обласні організації тими важілями, що можуть забезпечити передбачений у плані фізичний обсяг будівництва при твердо зафікованому фінансовому ліміті капітальних вкладень.

Обласні планові комісії повинні собі засвоїти, що цілковита й безвідмовна відповіальність за 100% реалізацію будівельної програми 1933 р. по обласному господарству лягає на них.

Обласні організації поточного року повинні боротися за успішну реалізацію програми будівельних робіт, вартість яких становить більш як чверть мільярда карбованців. Величезна більшість тих об'єктів, що на збудування їх відпускається ці кошти, мають стати в експлуатацію уже цього року. Звідси повстають всі особливості того керування, що його питатимуть від обласних організацій в справі виконання їхньої будівельної програми. В цьому керуванні обласні планові комісії зобов'язані відіграти виключно відповіальну роль.

Щоб уявити собі маштаби робіт та структурну характеристику того обсягу будівництва, що його покладено в цім році на обласні організації, ми спробуємо подати в цій статті стислий начерк конкретних елементів плану капітального будівництва по господарству обласної підлегlosti, затвердженого на 1933 р.

Перш за все декілька слів про основні показники всього плану капіталовкладень 1933 р. в обласному розрізі.

Найбільш характерним моментом тут є те, що майже дві третини всієї суми вкладень зосереджуються в двох найважливіших індустріальних областях України — в Донецькій і Дніпропетровській. Ще виразнішим стає цей факт, коли придивитися до територіальної структури вкладень 1933 р. в промислове будівництво: понад 80% всієї суми вкладень у державну промисловість України йдуть у зазначені дві області, а питома вага окремо взятої Донецької області у всьому обсязі капітальних робіт всієї державної промисловості України досягає майже половини.

Вельми помітне місце в плані капіталовкладень 1933 р. має і третя з найважливіших індустріальних областей України — Харківська область.

Такі будуть основні контури територіального розміщення будівництва поточного року. Таке становище, коли на три вирішальні індустріальні області України припадає більш як $\frac{3}{4}$ річної програми, є цілком зрозуміле й природне, адже мова йде про план капітального будівництва по всьому народному господарству на території України.

Зовсім інші, однак, структурні особливості виявляться, коли розглянути плани капітального будівництва в межах господарства лише обласної підлегlosti.

Приміром, у вкладаннях в важку промисловість обласної підлегlosti найважливіше місце посідають Київська й Одеська області, на які припадає половина загальноукраїнської суми. Такі області, як приміром, Вінницька і АМСРР, посідають примірно таке ж місце як Харківська і Дніпропетровська області і набагато перевищують суму вкладань, запроектовану в плані для важкої промисловості Донецької області.

По лінії легкої промисловості — на Київську, Вінницьку й Чернігівську області припадає половина всього обсягу капітальних робіт, передбачених у плані.

Легко можна було б показати і на ряді інших галузей народного господарства, як план поточного року передбачає широке розгортання будівельних робіт не тільки по найбільших наших індустріальних

областях, а й по областях, що стоять на відносно низькому рівні в своєму індустриальному розвитку.

Це ще раз підкреслює, що велика відповідальність за реалізацію будівельної програми 1933 р. покладається на всі чисто області України.

Що ж, однак, являє собою план капітального будівництва обласної підлегlosti, коли розглядати його з погляду організаційного охоплення народного господарства на території областей?

Треба сказати, що питання це далеко ще не можна вважати за остаточно розв'язане. При цьому, за остаточно розв'язане це питання не можна вважати не тільки в тім розумінні, що поділ господарства на обласне й республіканське, остільки цей поділ має в собі чималу умовність, неминуче змінюється в часі відповідно до тих народно-господарських зрушень, що відбуваються в кожний даний проміжок часу. Справа ще й в тім, що питання про обсяг господарства, що його мають безпосередньо регулювати самі області, не ставало ще за предмет такого спеціального вивчення й розгляду, якого воно по суті заслуговує.

З потребою конкретно визначити поняття обласної підлегlosti Держплан зустрівся вже при складанні в обласному розрізі лімітів народногосподарського плану на 1933 р., і під час складання цього плану поняття обласної підлегlosti було оформлене.

Що ж обіймає собою в плані 1933 р. поняття будівництва обласної підлегlosti?

Найважливіше місце з цього погляду належить областям у невиробничій сфері. Приміром, у директиві, що її дав Держплан обласним плановим комісіям про визначення обсягу господарства обласної підлегlosti, зазначається, що до цього господарства належить усе будівництво по лінії масової освіти й охорони здоров'я за рахунок місцевих коштів, усе будівництво по лінії комунального господарства; лінією радянської торгівлі, будівництво обласної підлегlosti визначається діяльністю цілої місцевої держторгівлі та лінією споживчої кооперації майже всім обсягом її роботи (крім централізованих галузей, як от хлібопечіння, громадське харчування тощо). По шляховому будівництву до обласної підлегlosti належать шляхи обласного, районового та сільського значення. По сільському господарству—області непосередньо регулюють усе будівництво по колгоспному сектору.

Що ж до промисловості, до розмежування її за ознакою підлегlosti—це цілком чітко визначено відповідними ухвалами уряду.

Поруч з таким визначенням обсягу капітальних робіт обласної підлегlosti, Держплан у своїх директивів обласним плановим комісіям встановив поділ всього обсягу будівництва на понадлімітне й нижчелімітне будівництво. Згідно з цією директивою, понадлімітні об'єкти затверджують РНК УСРР, нижчелімітне ж будівництво затверджують обласні виконавчі комітети.

Треба сказати, що до числа хиб зробленого визначення обсягу обласної підлегlosti слід віднести той дуже важкий дефект, що коли так чи інакше розв'язано питання про обсяг будівництва обласної підлегlosti, то як і раніше розв'язано питання загальнішого характеру питання про господарство обласної підлегlosti в цілому. Питання про ступінь безпосередньої відповідальності обласних організацій в частині не тільки будівництва, але й експлуатації основних фондів залишилось нерозв'язане. При таких умовах треба сказати, що яку б якість виконана робота не мала, її слід вважати за зроблену лише наполовину.

Спінімось тепер на характеристиці конкретних показників плану капітального будівництва обласної підлегlosti.

Загальний обсяг робіт, запроектованих по Україні в цілому, як і по окремих областях УСРР, подано в нижченаведеній таблиці.

**Капіталовкладення в народне господарство
обласної підлегlosti на 1933 р. по областях УСРР
(в млн. крб.)¹⁾**

Харківська	86,0
Донецька	48,0
Дніпропетровська	29,8
Київська	38,7
Одеська	31,1
Вінницька	25,2
Чернігівська	11,1
АМСРР	12,0
Разом по УСРР	281,9

Капітальні вкладення цього року розподілено між областями України відповідно до особливостей кожної з них.

Специфічні закономірності програми капітального будівництва виразно виступають, коли порівняти питому вагу кожної з областей у цій програмі з питомою вагою відносно плану капіталовкладень поточного року по всьому народному господарству.

Питома вага областей УСРР у плані капіталовкладень 1933 р. (у % %)

	По всьому нар. госп-ву	По госп-ву обласної під- легlosti
Харківська	11,9	30,5
Донецька	36,5	17,0
Дніпропетровська	26,7	10,7
Київська	5,8	13,7
Одеська	5,3	11,0
Вінницька	3,9	8,9
Чернігівська	1,6	3,9
АМСРР	0,9	4,3
Разом по Україні	100,0	101,0

З показників наведеної таблиці досить наочно виявляється, як різиться місце окремих областей України у будівельній програмі безпосередньо обласного господарства від їхньої ролі у всьому народному господарстві, взятому в цілому. Питома вага капітального будівництва таких двох областей як Донецька й Дніпропетровська які, як про це вже згадувалося вище, відіграють вирішальну роль в річному плані вкладень,—знижується більш ніж наполовину, коли мова йде про будівництво по лінії місцевого господарства.

Разом з тим, більш ніж вдвое зростає вага таких областей, як Київська, Одеська, Вінницька, Чернігівська, а питома вага АМСРР зростає вп'ятеро.

Якщо придивитися до окремих галузей капітального будівництва, то тут надзвичайно наочно виявляється вирішальна роль окремих областей у виконанні загальноукраїнської будівельної програми.

Візьмімо, наприклад, будівництво по лінії місцевої харчової промисловості. Досить сказати, що з загальної суми вкладень на капітальне будівництво по даній галузі промисловості розміром в 691 тис. крб. — на три області (Дніпропетровську, Київську й Вінницьку) припадає 426 тис. крб., цебто більш як 60%.

Або, скажімо, шляхове будівництво. З загальної суми вкладень по республіці в 22,3 млн. крб. на 4 області України (Харківську, Донецьку, Київську й Вінницьку) припадає понад 18,1 млн. крб., цебто $\frac{3}{4}$ республіканської програми.

В галузі житлового будівництва (галузевий план) Харківська, Донецька й Дніпропетровська області мають забезпечити виконання близько $\frac{2}{3}$, річної програми України. Ще більшу територіальну концентрацію бачимо в галузі комунального господарства. Дві області — Харківська й Донецька — мають забезпечити виконання такої ж самої частини ($\frac{2}{3}$) річної програми, взятої в цілому, цебто фінансованої як по лінії бюджету, так і по лінії притягнених коштів господарських організацій.

І по ряду інших галузей капітального будівництва можна наочно бачити, як у будівельній програмі поточного року виявляються вузлові проблеми будівництва, відповідно до конкретно взятих напрямів розвитку продукційних сил окремих областей у першому році другої п'ятирічки.

Тут треба підкреслити, що в розв'язанні будівельних справ цього року обласні планові комісії пішли по лінії максимальної концентрації фінансових ресурсів, матеріальних засобів і людських сил на важливіших будуваннях і саме на тих з них, що мають бути здані в експлуатацію цього ж таки 1933 р., залежно від своєчасного вводу в експлуатацію яких значною мірою розв'язується справа виконання всього народно-господарського плану.

Тим часом таких об'єктів у плані капітального будівництва областей можна знайти чимало. Було б величезною помилкою думати, що будівельна програма по лінії обласного господарства складається тільки з дрібних, найдрібніших об'єктів.

Досить буде сказати, що в тих титульних списках будівництва понадлімітних об'єктів, що їх подав Держплан на затвердження до РНК, України, є 372 об'єкти на суму понад 100 млн. крб., цебто більш як 60% від загальної суми вкладень по відповідних галузях народного господарства. По ряду галузей, як напр., легка промисловість, комунальне господарство, охорона здоров'я, — вартість будівництва об'єктів, охоплених титульними списками, поданими до РНК, досягає $\frac{3}{4}$ всієї суми вкладень по цих галузях. Що ці об'єкти є досить великі, це видно хоч би з того, що Держплан заводив до титульних списків, поданих РНК, — по промисловості, шляховому будівництву і освіт — об'єкти, вартість яких перевищує 100 тис. карб., по промкооперації — відповідно 75 тис. крб. і т. д.

Отже, мова йде про будівництво досить великих для господарства обласної підлегlosti об'єктів. При цих умовах правильне маневрування коштами, тверда й непохитна політика на концентрацію будівництва згідно з настановленнями, даними від партії й уряду, — являють собою цілком невідмінну умову для того, щоб будівельна програма була викомана цілком і вчасно.

Як же здійснювали обласні планові комісії це завдання у своїх планах капітального будівництва.

Досить вельми побіжно проглянути подані від облпланів матеріали, щоб виявити саме це настановлення на концентрацію будівництва в політиці капіталовкладень.

Візьмімо будь-який з 8-ми присланих обласних планів, приміром, Київської області. Майже вся сума асигновань по легкій промисловості зосереджена на двох підприємствах. По харчовій промисловості $\frac{2}{3}$, загальної суми вкладень сконцентровано на будівництві одного об'єкту. Половина всіх асигновань по лінії виробництва будматеріалів так само йде на збудування одного об'єкту.

У невиробничій сфері план чітко передбачає концентрацію коштів на закінчення цього року перехідного будівництва, зводячи нове будівництво до абсолютноого мінімуму. Приміром, по шкільному будівництву на ново-починаті цього року об'єкти асигнується тільки 10%, з загальної суми вкладень; в охороні здоров'я вся сума асигновань по лінії місцевого бюджету йде на закінчення перехідного будівництва.

Список таких ілюстрацій можна було б легко продовжити ще далі. Аналогічні явища і по всіх інших областях.

Та цим не може бути вичерпана справа боротьби облпланів за виконання кількісних і якісних показників будівельної програми поточного року. Ще й більше: головне завдання полягає як раз в тім, щоб правильно накреслені основні лінії правильно й успішно реалізувати у величезній і складній практиці капітального будівництва областей України. Саме тут центр ваги тієї найвідповідальнішої роботи, що лягла на обласні організації поточного року.

Якщо в початковій стадії — в роботі над складанням плану капітального будівництва роботу облпланів розглядaloся з погляду того, як правильно вони формулювали позиції областей на фронті капітального будівництва, то зараз, коли вже минуло півроку, коли ми вступили в третій квартал — квартал найбільшого розгортання будівельних робіт, роботу обласних організацій і облпланів в тім числі треба розцінювати, виходячи не з того, гаразд чи не гаразд складені їх плани, а з того, як борються ці організації за реалізацію плану, як додержано строків, як дешево й добре здійснюються будівництво.

Вже не документом, а пуском в експлуатацію сотень об'єктів мають відповісти обласні організації. Отже, перевірка виконання планів, боротьба за план — от що мусить стояти зараз в центрі уваги.

Залежно від того, як добре зуміють облани скопитись за це найважливіше кільце, від цього великою мірою залежатиме успіх боротьби за перекриття у другому півріччі недовиконання плану першого півріччя, а тим самим і виконання будівельної програми першого року другої п'ятирічки в цілому.

М. Павлов

Посилити боротьбу за план першого року другої п'ятирічки

Боротьба за план першого року другої п'ятирічки — на основі директив історичного січневого об'єднаного пленуму ЦК і ЦКК ВКП(б) — дала в минулому першому півріччі цього року нові величезні успіхи в переможному наступі соціалізму в Союзі радянських республік.

На основі дальнього піднесення продукційної активності робітничого класу важка промисловість СРСР добилася підвищення продуктивності праці на 11,3%, що є найкращий показник досягнутих успіхів у здійсненні гасла т. Сталіна щодо освоєння нової, утвореної протягом 1-ої п'ятирічки техніки в цій основній базі соціалізму. Продукція важкої промисловості СРСР зросла за ці півроку проти 1-го півріччя 1932 р. на 7,5%. При цьому, всупереч усім опортуністичним теревеням про неминуче начебто сезонне зменшення промислової продукції весняними і літніми місяцями, в II кварталі випуск продукції збільшився проти I кварталу на 9,7%.

Боротьба за освоєння нової техніки на дійових підприємствах соціалістичної промисловості щільно поєднувалася з наполегливою більшовицькою роботою навколо підготовування до пуску нових промислових велетнів, — перваків другої п'ятирічки. Найвидатніші події 1-го півріччя на цій ділянці фронту соціалістичного будівництва, це — пуск Челябінського заводу плавунових тракторів, Уральського заводу великого машинобудування, першої черги Дніпровського алюмінійового комбінату, блюмінгів на Макіївському і Дзержинському заводах, чотирьох нових потужних домен.

У наслідок нових перемог на фронті нового будівництва і технічної реконструкції дійових підприємств, питома вага нового, введеного в експлуатацію від початку першої п'ятирічки устатковання, яка вже на кінець I кв. 1932 р. досягла в машинобудуванні 45%, за останній рік помітно зросла далі. Так само великі нові досягнення здобуто в енергетичному переозброєнні радянської промисловості на базі електрифікації. Продукція електроенергії районних станцій СРСР зросла у 1-му півріччі ц. р. більш як на 20% проти відповідного періоду минулого року, що забезпечило електрифікацію нових мас машинового устатковання промисловості, дальнє поширення технологічного застосування електроенергії і дальнє зростання енергоозброєності робітників промисловості в найраціональнішій технічної формі.

Могутнє піднесення промисловості забезпечило не аби яке посилення матеріально-технічної бази соціалістичного сільського госпо-

дарства. Одночасно мільйони рядових колгоспників під проводом утворених за ініціативою т. Сталіна політвідділів МТС стали до активної боротьби за більшовицьке організаційне зміцнення колгоспів, за соціалістичну дисципліну праці, за очищення колгоспів від недобитків куркульства,— підняті на цю боротьбу гаслом т. Сталіна „зробити всіх колгоспників заможними“ і новим законом про обов'язкову поставку хліба державі. Весняна засівна кампанія цього року відбувалася в умовах надзвичайної уваги цілої партії на чолі з її ленінським ЦК до питань сільського господарства.

Те, що весняну засівну кампанію проведено цього року по Союзу багато швидше і краще, ніж попередніми роками, є безперечний наслідок впливу зазначених чинників. „Перемога першої весни другої п'ятирічки є нерозривна складова частина перемог соціалістичної індустриалізації нашої країни, вияв зміцнюваної змічки соціалістичного міста з новим колгоспним селом, вияв успіхів ленінського керівництва партії соціалістичною перебудовою сільського господарства“ („Правда“).

Ця ж таки перемога виявилася і в багато більшому проти попередніх років врожаї на соціалістичних ланах. Своєчасний збір багатого врожаю цього року і своєчасне виконання плану хлібозадачі на основі нещадної боротьби проти куркульського саботажу і шкідництва та різних втрат через опортуністичне недбалство і покладання на самоплив, забезпечать рішучий поворот у розвитку соціалістичного сільського господарства в розумінні перетворення всіх колгоспів і радгоспів на високорентабельні підприємства. Водночас цим ми підводимо міцну базу для швидкого здійснення гасла т. Сталіна „зробити всіх колгоспників заможними“, для дальнього прискорення соціалістичної перебудови сільського господарства і наступу на цілому фронті за вивершення побудови бéзкласового соціалістичного суспільства.

Історичне значення нових перемог соціалістичного будівництва в нашій країні особливо виразно виступає на тлі дальнього розвалу капіталістичного світового господарства, яскравим виявом якого є цілковите банкрутство світової економічної конференції, на тлі дальнього безупинного поглирювання економічної кризи в капіталістичних країнах і загострення всіх суперечностей капіталістичного світу, що неухильно прямує до нового туру революцій і війн.

* * *

Підсумки першої половини року на Україні свідчать про нові великі перемоги соціалізму, так само як і підсумки по всьому Радянському Союзу. Українська важка промисловість взагалі і такі вирішальні її галузі як кам'яновугільна, коксова, металургійна і машинобудівельна збільшили свою продукцію проти 1-го півріччя 1932 р., не зважаючи на прорив I кварталу, що стався в наслідок непідготовності деяких базових галузей, передусім металургії, до умов зимового періоду і опортуністичного послаблення і збюрокрачення керівництва на ряді ділянок промислового фронту, особливо в кам'яновугільній, металургійній і залізорудній галузях.

До лав дійових підприємств української промисловості протягом 1-го півріччя вступили перша черга Дніпровського алюмінійового комбінату, корпус мостобудівництва на Дніпропетровському Мостовому заводі, нові коксові установи на 45 і 46 печей на заводах ім. Дзержинського і Макіївському, три нові мартени загальною потужністю в 380 тонн, три нові домни з загальним корисним обсягом на 1.850м³, два потужні блюмінги тощо.

В наслідок цього вартість основних продукційних фондів української промисловості, що за 1932 рік зросла на 24,2%, (промисловість НКВажпрому — на 27,8%), протягом минулого 1-го півріччя значно збільшилася далі.

В III кварталі вступають до ладу перші домни на новобудованих величинах радянської металургії — Озівсталі і Запоріжсталі.

Потужність районних електростанцій УСРР зросла лише за минуле півріччя на 3,7%. Продукція електроенергії Донбасу збільшилася проти 1-го півріччя 1932 р. на 23%. Промисловість Донбасу, який нещодавно ще зазнавав великих труднощів через нестачу електроенергії, тепер цілком забезпечені електрострумом для всіх її поточних потреб і дальнього розвитку, так само як і промисловість Дніпровського району. Далі зросла і пересічна електроозброєність одного робітника української промисловості, що вже 1932 року досягала 2.500 квт.-годин проти 1.450 квт.-г. у 1927 — 28 р. і 593 квт.-г. — 1913 р.

Великим досягненням в роботі української промисловості є те, що вона успішно впоралася з найвідповідальнішими своїми завданнями щодо постачання соціалістичному сільському господарству тракторів і складних с.-г. машин, виконавши в основному у відповідних галузях також і планові завдання з якісних показників. Харківський тракторний велетень перевиконав піврічний план випуску продукції на 4,6%, план продуктивності праці на 7,2%, збільшивши продукцію проти 1-го півріччя 1932 р. на 64%, піднісши продуктивність праці на 37,8% і істотно зменшивши в наслідок цього і значно кращого використання матеріалів собівартість трактора.

Заводи Укрсільмашу підвищили продуктивність праці проти 1-го півріччя минулого року на 20% — і знизили собівартість продукції на 6,1% проти 6,0% за планом, виконавши на 100% план випуску зернокомбайнів і бурякокопачів і перевиконавши його щодо молотарок, отже успішно впоралися із своїми завданнями щодо постачання сільському господарству найважливіших машин.

Набагато покращала проти минулого року також робота ряду інших галузей і окремих підприємств союзної і республіканської промисловості. Успішно боролися в 1-му півріччі за план 1933 року зокрема конопледжутова і поліграфічна промисловість НКЛПр., ряд окремих заводів республіканської важкої промисловості. Недовиконавши план з випуску продукції і виробітку на одного робітника, українські заводи великого загального машинобудування (союзної підлегlosti) все ж добилися підвищення продуктивності праці на 11,4%. Продуктивність праці в республіканській важкій промисловості зросла на 6,8%, в промисловості НКЛПр. — на 4,1%. Собівартість продукції промисловості НКЛПр. зменшилася за 5 місяців на 2,23%, при чому за травень — червень завдання щодо зниження собівартості легка промисловість навіть перевиконала.

* * *

Маючи чимало окремих важливих досягнень, виконавши зокрема цілком завдання плану щодо постачання соціалістичному сільському господарству тракторів і складних с.-г. машин, українська промисловість у цілому закінчила першу половину року з недостатньо задовільними показниками виконання плану як з випуску продукції, так і з продуктивності праці і собівартості.

В II кварталі робота української промисловості значно покращала проти перших місяців року. Промисловість НКВажпрому дала в II кварталі на 9,9% більше продукції, ніж в I кварталі, промисло-

вість НКЛегпрому — на 5,9%. Відповідно покращали у II кварталі показники продуктивності праці і собівартості. Але темпи, взяті з початку року, були настільки нижчі від рівня завдань 1933 року, найважливіші галузі промисловості допустилися в I кварталі такого глибокого прориву, що досягнуте в II кварталі зрушення не могло забезпечити повної компенсації втрат попереднього періоду. З другого боку, і наприкінці I і на початку III кварталу українська промисловість не набрала ще темпів, що забезпечували б успішність боротьби за виконання плану 1933 р. в цілому.

Не зважаючи на значне збільшення у II кварталі видобутку вугілля і руди, випалу коксу і випуску продукції чорної металургії, по всіх цих головних базових своїх галузях важка промисловість відстає ще від вимог плану, ще не розгорнула своєї роботи так, щоб забезпечувати надолуження величезних втрат перших місяців року. Особливо ганебно відстають залізорудна і коксова галузі, ставлячи під загрозу дальше розгортання витопу чавуну і потрібне нагромадження запасів руди і коксу на металургійних заводах на зимовий період. Аж надто неподобною є робота великої промисловості будівельних матеріалів (союзної підлегlosti), що виконала свій піврічний план ледве на $\frac{2}{3}$.

Головні причини незадовільної роботи ряду найважливіших промислових галузей, це — неприпустимо низький рівень оперативного технічного керівництва на виробничих ділянках, — у цехах, відділах, шахтах і щільно пов'язані з цим хиби в організації виробництва й організації праці.

В постановах партії і уряду про вугільний Донбас, залізничний транспорт, Криворіжжя, зазначено, що безпосереднім корінням такого стану керівництва в промисловості і на транспорті є підміна живого більшовицького керівництва виробництвом канцелярсько-бюрократичною „функціональною“ системою. Ця система неминуче призводить крім усього іншого до відриву величезної армії найбільш кваліфікованих фахівців від будь-якого зв'язку з боротьбою за план, за опанування техніки, до завантаження їх в розбухлих апаратах трестів, заводоуправ тощо найрізноманітнішими паперовими справами, замість безпосереднього використання їхнього досвіду і знаннів в самих виробничих процесах, у боротьбі за освоєння нової техніки.

Перебудова на основі постанови ЦК ВКП(б) системи керівництва, а в безпосередньому зв'язку з цим і всієї роботи промисловості, що поширюється протягом останніх місяців, крім кам'яновугільної, набагато ще й інших промислових галузей, є безперечно вирішальний чинник поліпшення роботи промисловості у II кварталі. Чимало окремих заводів, шахт і рудоуправ, застосовуючи вказівки цієї постанови, доцілися вже повного виконання своїх місячних планів. Так, у липні сілком виконали свої плани трест Артемвугілля, коксоустави Горлівська, Макіївська стара, Дніпропетровська, заводи Сталінський, Єнакіївський (99%), ім. Фрунзе, ім. Дзержинського щодо чавуну, заводи ім. Фрунзе, Дебальцівський, ім. Комінтерна, ім. Лібкнехта (98%) щодо сталі.

Круте піднесення показників з випуску продукції і продуктивності праці за останні місяці як у цих передових щодо темпів передбудови своєї роботи підприємствах, так і в ряді інших підприємств, що все ж таки відстають ще від планових завдань, яскраво стверджує, що промисловість має всі можливості до повного виконання плану 1933 р.

Треба лише рішуче, по-більшовицькому викорінити канцелярсько-бюрократичні методи керівництва, піднести якість організації виробництва, усунути наявні хиби в організації праці. Керівництво промисловості повинно ясно усвідомити, що саме тут, у питаннях безпосереднього технічного проводу на виробничих ділянках, у питаннях організації виробництва й організації праці, — головні засновки послідовного й успішного здійснення настанов плану 1933 р. на освоєння нової техніки, рішуче піднесення продуктивності праці і зниження собівартості.

* * *

Як зазначалося вище, продуктивність праці по окремих галузях важкої промисловості (тракторобудування, с.-г. і загальне машинобудування), а також по всій республіканській важкій і легкій промисловості дала в 1-му півріччі чималий ріст, при чому значного зрушення досягнуто в справі піднесення продуктивності праці останніми місяцями. Проте лише окремі передові підприємства (ХТЗ, частина підприємств Укрсередмашу, Укрваготочмашу, Укрконопледжути, Поліграфоф'єднання, Жиртресту) добилися повного виконання завдань з продуктивності праці. Продуктивність же праці на вирішальніх галузях української промисловості не тільки не досягла планового рівня, але й зменшилася проти першої половини 1932 р. (вугілля, метал, кокс, будматеріали). Саме ці найважливіші галузі промисловості пасуть ще задні, замість мобілізуватися як слід, відповідно до директив партії і уряду, на подолання тих хиб в організації праці і виробництва, що виявилися попередніми роками.

Одним з найяскравіших виявів цих хиб була, як відомо, наявність на підприємствах значних лишків робочої сили і непомірне роздування штатів службовців і молодшого обслуговного персоналу. Це призводило, з одного боку, до зниження показників продуктивності праці нижче того рівня, що відповідав відношенню випуску продукції до дійсно потрібної і продуктивно зайнятої робочої сили, з другого боку,— до значних перевитрат на робочу силу і в цехових та загальнозаводських видатках.

Поставлена цього року в тверді умови регулювання фондів зарплати відповідно до виконання виробничих завдань, промисловість змушена була з самого початку року розгорнути регулювання чисельності зайнятих робітників, щоб не припускати утворення зайвини робочої сили. Таке регулювання, що виявилося в значному поліпшенні проти минулого року співвідношення між виконанням планів з продукції, чисельності зайнятих робітників і пересічними заробітками, чималою мірою сприяло зростанню продуктивності праці і зниженню собівартості.

Проте, якщо наявність зайвої робочої сили перешкоджає правильній організації праці, і сама собою вже, механічно, знижує продуктивність праці, то хиби в організації виробництва і організації праці з свого боку перетворюють на зайву деяку частину робочої сили, яку за нормальних умов, можна б використовувати цілком продуктивно.

Справжня боротьба за піднесення продуктивності праці не може, звичайно, сходити на механічне скорочення робочої сили, що є зайва за наявних хиб в організації виробництва і організації праці. Завдання в тому, щоб виправляючи ці хиби і добиваючися піднесення продуктивності праці, забезпечувати повне використання всієї потрібної для виконання виробничих програм робочої сили.

Великою хибою в роботі української промисловості в 1-му півріччі було те, що в боротьбі за піднесення продуктивності праці і додержання планових норм у витратах на робочу силу, надто мало натиску було з самого початку року на поліпшення стану організації виробництва й організації праці, що на підприємствах деякий час переважали тенденції до механічного пристосування чисельності зайнятих робітників до зниженого через незадовільну організацію виробництва випуску продукції. Лише останніми місяцями позначився тут певний перелім, що наслідком його і є прискорення темпів піднесення продуктивності праці.

Як важливий позитивний момент у роботі промисловості треба відзначити помітне зменшення числа зайнятих у промисловості службовців і обслуговного персоналу. В I кварталі це скорочення досягло вже загалом цифри 25 тисяч, що не могло звичайно не вплинути на зниження собівартості промислової продукції.

Серед показників організації праці з погляду піднесення продуктивності праці особливої уваги потребує плинність робочої сили, що зберігала ще в 1-му півріччі нестерпно високий рівень. За 5 місяців в 1933 р. промисловість прийняла 455 тис. робітників, звільнена 495 тис. Таким чином склад робітників промисловості поновився за цей час майже наполовину — в ненабагато меншому розмірі ніж за відповідний період минулого року.

В кам'яновугільній промисловості інтенсивність обігу робочої сили ще більша: за ті самі 5 місяців прийнято 142 тис., звільнено 145 тис., що дає обіг приблизно в 55%. Але тим часом, коли по інших галузях промисловості плинність робітників мало що зменшилася й останніми місяцями, у вугільному Донбасі закріплення робітників дало вже певні наслідки: в травні обіг становив уже 10% проти 11,5 — 12% попередніми місяцями. Закріплюється при цьому переважно підземних робітників, здебільшого на термін понад 1 рік. Закріплювані дістають за контрактами квартири, ділянки городу, дрібну худобу тощо.

Щодо використання наявної робочої сили, про певне покращання проти минулого року говорить уже те, що кількість пророблених днів на одного робітника у 1-му півріччі цього року становила 72,3%, загального календарного числа днів проти 70,7% минулого року. Поважне місце серед чинників збільшення кількості пророблених днів, що припадає на одного робітника, посідає переведена після відомої постанови боротьба за зміцнення трудової дисципліни. Втрати робочих днів на прогулах, що пересічно на одного робітника на місяць становили за 5 місяців минулого року по всій промисловості 0,49 днів, зменшилися в I кварталі цього року до 0,13, а в травні до 0,08. Кам'яновугільна промисловість показує зменшення прогулів відповідно від 0,83 за 5 місяців минулого року до 0,21 у I кварталі і 0,12 в травні. Але треба відзначити при цьому, що невиходи з дозволу адміністрації залишилися в цілому на рівні минулого року, а невиходи через виконання громадських обов'язків навіть збільшилися (від 0,21 до 0,24). Безперечно, що обидві ці категорії невиходів містять у собі деяку частину втрат робочих днів, які можна і конче потрібно усунути; для цього треба лише боротьбу проти прогульництва більшою мірою поширити й на приховані прогули.

* * *

Хиби в організації виробництва яскраво відбиваються в перестоях. Порівняно до минулого року перестої в українській промис-

ловості навіть збільшилися. Зіставлення перестоїв за 5 місяців цього і минулого року показує (на $\%$ до всього числа пророблених годин).

	Поточні перестої	Цілоденні	Bcl
1932	1,50	0,37	1,87
1933	1,80	0,64	2,44

Важко було б обчислити ввесь розмір втрат на перестоях, зокрема обчислити втрати на суміжних операціях, втрати суміжних галузей тощо. Безпосередня ж втрата робочого часу в українській промисловості на зареєстрованих оплачуваних перестоях вимірюється приблизно 300 тис. робочих днів на місяць. Цьому за рік відповідає промислова продукція на 80—90 міл. крб. Це одне вже досить підкреслює надзвичайну актуальність для промисловості широко розгорнути боротьбу з тими хибами в організації виробництва, що зумовлюють перестої.

Певною мірою вищий рівень перестоїв цього року пояснюється аваріями на електростанціях Харківського й Одеського районів у січні-лютому. Найбільш потерпіли від цього деякі галузі легкої і харчової промисловості (особливо швацька, текстильна, тютюнова, кондиторська), які саме й показують найбільше підвищення перестоїв проти минулого року. Після ліквідації наслідків цих аварій щодо електро-постачання промисловості перестій у цілому зменшився, досягнувши (щодо поточних перестоїв) 1,3 в травні проти 2,1 в I кварталі.

Проте, незрівняно більше значення мають причини перестоїв, залежні від самих підприємств. Так, у текстильній промисловості, яка була в числі потерпілих від недостачі електроенергії в січні-лютому, в квітні, коли з постачанням електроенергії було вже все гарязд, перестої сельфакторів з інших причин, крім браку електроенергії і сировини, становили 6,14%, робочого часу проти лімітних 4% для всіх перестоїв; аналогічний показник щодо ткацьких верстатів становив 6,95% проти лімітних для всіх перестоїв 6,5%. При цьому 2,45% робочого часу на сельфакторах і 0,77% на ткацьких верстатах втрачено тільки через обриви пасів.

З надмірних перестоїв, зумовлюваних хибами в стані технічного керівництва, й випливають передусім нездовільні по ряду галузей показники використання устатковання. У тій самій текстильній промисловості продуктивність сельфакторів і ткацьких верстатів за 5 місяців не перевищувала 95% плану, при чому продуктивність ткацьких верстатів у травні знизилася навіть до 88,4%.

В кам'яновугільній промисловості кількість зарубінських машин збільшилася проти 1-го півріччя минулого року (по всіх трестах без Донбасантрациту) на 11,1%, досягнувши 665, а тим часом кількість дійових машин збільшилася лише на 5,2%. У роботі було не більш як $\frac{3}{4}$ наявних зарубінських машин, а по Артемвугіллю навіть $\frac{2}{3}$. З відбійними молотками справа стояла ще гірше. Проти минулого року, правда, стан із використанням відбійних молотків трохи покращав, бо кількість їх у роботі зросла на 18,1%, тим часом як загальне число збільшилося на 13,3%. Але з усіх наявних відбійних молотків вугільні трести використовували в роботі лише $\frac{2}{3}$. Та й використання устатковання, що було в роботі, залишається геть нездовільним. Щодо зарубінських машин, то продуктивність їх по всіх трестах, крім Кадіввугілля проти минулого року знизилася. Наслідком цього є той ганебний стан, що плана з механізованого добування, питома вага якого у загальному добуванні взагалі підвищилася цього року до 75%, вугільні трести недовиконали в 1-му півріччі приблизно на 10%. Що причини таких

наслідків 1-го півріччя — це надзвичайно незадовільний стан керівництва на шахтах, ділянках і в лавах, ясно доводить те, що ряд шахт і цілих рудоуправ виконують і перевиконують свої завдання. Останнім часом, по-більшовицькому розгортаючи боротьбу за повну реалізацію вказівок квітневої постанови ЦК ВКП(б), до шерегів таких передовиків вступають нові й нові одиниці.

В металургійній промисловості в доменному виробництві поворот до покращання має загальніший характер. Перестої домен, що за 5 місяців становили 5,43% до номінального часу, в травні зменшився до 4,66%. Коєфіцієнт використання корисного обсягу домен, що пересічно за півроку становив 1,60, в травні зменшився вже до 1,57, а в червні до 1,46. окремі домни дали в червні взагалі досить задовільні вже показники використання корисного обсягу (Сталінська № 4 — 1,15, Макіївська № 5 — 1,29). Проте досягнення передовиків і тут з'їдають деякі відсталі заводи. Так, на заводі ім. Ворошилова перестої домен в 1 півріччі становили 10,05% до номінального часу, мало що зменшивши і в червні, на ДЗМУ вони дорівнюють 9,9%. Завод ім. Ільїча в травні дав перестоїв 7,06%.

Строкатіша є картина по мартенівських цехах. У цілому по заводах української металургії витоп сталі на квадратний метр череня (поду) збільшився у травні до 3,40 тонни проти 3,24 т за 5 місяців, і в червні показав деяке дальнє збільшення. Але одночасно ряд заводів (ім. Петровського, Дзержинського, Комінтерну, Сталінський, Макіївський, Краматорський) дали в травні гірші показники, ніж в цілому за 5 місяців.

Надзвичайно високий ще рівень перестоїв валцівних верстатів; хоч травень дав уже був і тут певне зрушення, — збільшення числа годин роботи на 4,15% до номінального часу, перестої пересічно за 5 місяців досягали 22%.

Показники використання устатковання по деяких інших галузях промисловості, де розгортання виробництва ніякою мірою не було лімітовано наявністю потрібних ресурсів сировини, також свідчать про те, що винищуючи з корінням канцелярсько-бюрократичні методи керівництва, зміцнюючи безпосередній технічний провід на виробництві, борючися за справжню більшовицьку організацію виробництва і праці, промисловість має всі можливості успішно надолужити ті втраги щодо випуску продукції й соціалістичного нагромадження, що вона їх припустилася в 1-му півріччі.

* * *

Незадовільні підсумки 1-го півріччя щодо виконання плану з випуску продукції по окремих трестах і підприємствах металообробної промисловості і по деяких галузях легкої і особливо харчової промисловості частково були зв'язані з недостачею відповідних видів промислової сировини.

Металургія має всі можливості в другій половині року, перекривши недодачу металу в 1-му півріччі, цілком забезпечити металообробній промисловості потрібні й для виконання плану 1933 р. ресурси металу. Конче треба лише підтягти валцівні цехи металургійних заводів, зокрема щодо неодмінного виконання наданих їм нарядів. Останнє має не абияке значення в зв'язку з тим, що в 1-му півріччі випуск продукції за нарядами на найбільших заводах (Сталінському, ім. Петровського, Дзержинському) становив, лише 70 — 75% всього випуску продукції сортового заліза і 50 — 75% аркушевого заліза, що

викликало порушення проти плану сортаменту одержуваного споживачами заліза.

Високий урожай цього року і зернових і технічних культур, з другого боку, забезпечує всі можливості для значного поліпшення постачання сировини вже найближчих місяців низці галузей легкої і харчової промисловості.

Проте, в 1-му півріччі становище із дефіцитними видами промислової сировини значно загострювалося через нераціональне її витрачання по відповідних галузях промисловості, через перевитрати проти планових норм, що межували в окремих випадках із хижакським, злочинним марнотратством.

Так, по тресту Укрсільмаш, хоч він взагалі, як зазначалося, працював непогано, втрати матеріалів через брак перевищували в першому кварталі на 60% рівень минулого року. Витрати металу на одиницю продукції по тому самому тресту перевищували витрати минулого року на 1,8%, а по таких велетнях с.-г. машинобудування як „Червона Зірка“ і Серп і Молот“ навіть на 3,7% і 7,6%. Завод ім. Жовтневої революції, збільшивши витрати металу на 0,9%, метизиробів витрачав більше на цілих 18,5%, тим часом як по тресту в цілому витрати метизиробів зменшилися на 6,8%.

Надзвичайно обурливі приклади розтринькування дефіцитної сировини дає харчова промисловість. На Ніжинському олійному заводі, не зважаючи на високі кондиції олійного насіння, в макусі залишалося олії на 9% більше за норму. В консервній промисловості відходи риби досягали в травні 46% — більш ніж подвоєного проти норми розміру, а на кожну тисячу умовних банок перевитрачалося по 3,5 кг. борошна. Броварна промисловість в I кварталі замість 60% виходу дріжджів давала лише 48,6%.

Саме тут, у неекономному витраченні і прямому марнотратстві матеріалів, бракоробстві і псуванні матеріалів треба шукати передусім причин того, чому окремим галузям промисловості не вистачало матеріалів для безперебійної роботи і повного виконання планів з випуску продукції. І саме на найшвидше усунення всіх недоладностей, хиб і недбалства у використанні матеріалів треба спрямовувати передусім увагу керівництва відповідних галузей промисловості для того, щоб забезпечити повне виконання річного плану випуску промислової продукції.

Треба посилити також увагу до питань якості промислової продукції. Робота промисловості в 1-му півріччі дає чимало прикладів не тільки недодержання вимог плану щодо якости продукції, але й погіршення якости деяких виробів.

Працюючи сама незадовільно, металургійна промисловість мала також значні втрати в наслідок погіршення якости руди і коксу, що триває й останніми місяцями, коли в роботі самої металургії позначилося вже певне зрушення в бік покращання. Наявність крем'янки в руді, перевищуючи планові ліміти, систематично збільшується, досягаючи в окремих випадках до 20% і більше. Попільність коксу систематично перевищує планові норми, а Рутченківська коксоустанова „спромоглася“ останнім часом доставляти Сталінському заводові кокс з браком за попільністю і пробою до 60%.

Яскравий приклад занедбання боротьби за якість продукції дає легка промисловість. Взуттєва промисловість, що мала за планом видавати 87,4% взуття 1-го гатунку, фактично давала його лише 66—67%. Низку проривів щодо якости продукції мала також текстильна галузь та інші. Все це тягло за собою втрати для самої легкої

промисловости, які лише у взуттєвій галузі за 5 місяців наблизилися до 500 тис. крб.

* * *

Розглянуті досягнення і хиби в організації праці і організації самих виробничих процесів і визначили в основному ті окремі досягнення і численні ще прориви в боротьбі за план піднесення продуктивності праці, що ми їх мали в промисловості в першій половині року.

З усіма питаннями організації праці і виробництва та боротьби за високу продуктивність праці щільно пов'язані питання регулювання зарплати.

В 1-му півріччі лише окремі підприємства добилися належного використання технормування і нової системи зарплати для боротьби за піднесення продуктивності праці. Задільщину і навіть преміальну систему застосовували іноді механічно. Технормування залишається ще занедбаною ділянкою, його доручається часто некваліфікованим людям. Відсі численні недоладності і невідповідності в оплаті праці, що знижують стимули до ущільнення робочого дня та піднесення продуктивності праці й підвищення кваліфікації і стимулюють плинність робітників.

Зокрема чимало було випадків, коли перегляд деяких норм призводив до їх заниження, коли заробіток робітників провідніх професій зроста менше ніж пересічний заробіток або заробіток робітників окремих другорядних професій. Зміни в зарплаті окремих категорій робітників по деяких вугільних трестах можуть наводити навіть на думку про те, що там свідомо керувалися настанововою на зрівнялівку. По трестах Кадіївугілля і Луганвугілля наприклад перевісно місячні заробітки становили:

	Трудящий		Вугільний		1933 до 1932 на %	
	1932	1933	1932	1933	Трудящ.	Вугільн.
Кадіївугілля:						
I кв. . . .	122,4	129,3	132,5	137,4	105,6	103,6
II кв. . . .	123,8	129,1	130	132,6	105,2	101,5
Луганвугілля						
I кв. . . .	126,4	136,6	133,5	135,9	108,1	101,1

Заробітки вугільних зросли значно менше, ніж заробітки всіх трудящих, і останні на Кадіївугіллю наблизилися до заробітків вугільних, а по Луганвугіллю навіть перевищували їх.

У Донбасі систему зарплати перебудовують нині відповідно до останньої постанови ЦК ВКП(б). Перевірити і відповідно віправити систему зарплати, піднести якість технічного нормування, — такі завдання стоять нині перед всіма галузями промисловості. Зарплата повинна на ділі стати потужним важелем піднесення продуктивності праці і успішного розв'язання на цій основі всіх кількісних і якісних завдань плану 1933 р.

При цьому конче треба посилити увагу до міжгалузевих співвідношень зарплати. Вугільна і металургійна галузі останнього часу, замість далі просуватись до перших місць щодо рівня зарплати, втратили її досягнуті вже було позиції. Металургія від травня 1932 р. пересунулася з 4-го на 5-е місце, а вугільна промисловість від січня до травня цього року з 9-го місця відійшла на 12-е. Ці недоладності в міжгалузевих співвідношеннях зарплати треба віправити якнайшвидше.

Виходячи з настанови на значно більше підвищення продуктивності праці, ніж зарплати, план 1933 р. вимагає певного зменшення

витрат зарплати на одиницю продукції і значно більшого зростання продукції ніж загального фонду зарплати. Розгорнувши далеко не по всіх своїх галузях як слід боротьбу за піднесення продуктивності праці, промисловість України збільшила пересічно місячну зарплату за 5 місяців проти відповідного періоду минулого року на 8,1%, що при зменшенні чисельності зайнятих на 3% (коштом згадуваного вже скорочення штатів службовців і обслуговного персоналу) дало збільшення фонду заробітної плати на 4,9%. Проте випуск продукції, що за планом мав зрости більше, ніж фонд зарплати, не дав на ділі росту навіть у тому ж розмірі, що й фонд зарплати. Відси деяке збільшення собівартості промислової продукції коштом витрат на робочу силу, замість її зниження. До цього долутилися перевитрати на матеріалах і значне перевищенні планових норм щодо загально-заводських і цехових витрат, зв'язане з недовиконанням завдань з випуску продукції. Промисловість не дбала за пристосування загальних витрат до фактичного обсягу виробництва.

* * *

Як зазначалося вище, деякі галузі і підприємства цілком виконали свої завдання щодо зниження собівартості, або мають досить близькі до цього наслідки. Але ці окремі досягнення наполегливої більшовицької роботи навколо якісних завдань плану з'їдали ті підприємства і цілі галузі, що допустилися збільшення собівартості, погіршивши свої якісні показники. Особливо треба відзначити абсолютно нестерпний стан, нечувано ганебні наслідки щодо собівартості вугілля. Лише Донбасантрацит спромігся знизити собівартість тонни вугілля (на 3,9%). По інших трестах собівартість збільшилася за 5 місяців на цілих 12%, при чому „перед“ вело Артемвугілля, по якому збільшення собівартості досягло 16,3%.

Прорив у нагромадженні, що утворився в наслідок невиконання завдань щодо зниження собівартості позначився на фінансовому стані української промисловості тим важче, що вона систематично перевищувала норми директивних балансів щодо наявності матеріальних решток, замість розгорнути як слід боротьбу за мобілізацію внутрішніх ресурсів. Недовиконуючи планові завдання з випуску продукції, республіканська промисловість УПНКВП мала на 1/VІ решток матеріальних цінностей на 55,2 міл. крб. проти лімітних для повного виконання плану продукції 50,1 міл. Відповідні дані по 8 трестах НКЛПр. становлять 91,6 і 86,7. Промисловість НКПост. за нормативами повинна була мати на 1/VII не більш як на 63,6 міл. крб. матеріальних цінностей, фактично сума її досягала 91 міл. При цьому лише незначною мірою перевищення лімітів директивних балансів щодо наявності матеріальних цінностей іде коштом готової продукції. Переважну роль відіграє нагромадження матеріалів і збільшення незавершеної продукції. Отже й тут маємо справу з хибами в організації виробництва, з канцелярсько-бюрократичними методами керівництва. Саме ці хиби стоять насамперед на перешкоді зміцненню госпрозрахунку, за належного вкорінення якого нагромадження без міри й розуму матеріальних цінностей не могло б, звичайно, бути. Отже й тут маємо ствердження конечної потреби рішуче, до кінця й якнайшвидше покінчити з цими методами, як того вимагає постанова ЦК ВКП(б) і РНК СРСР про вугільний Донбас.

Перебудувавши свою роботу відповідно до вказівок партії і уряду, промисловість України успішно надолужить деяке своє відставання від промисловості цілого Союзу, що зумовлювалося незадовіль-

юю роботою її основних галузей, і успішно вивершить разом із промисловістю інших районів СРСР боротьбу за план першого року другої п'ятирічки.

* * *

Зростання матеріально-технічного озброєння соціалістичного сільського господарства на основі нових перемог соціалістичної індустриалізації на Україні найяскравіше виявилося в тому, що на весну потужність тракторного парку МТС зросла проти початку весни минулого року на 32,6%, а на початок липня, порівнюючи так само до відповідного часу минулого року,— на 54,6%. Комбайнів з початку 1933 р. до 1/VIII МТС і радгоспи республіканської підлегlosti одержали 1.730. Парк комбайнів в МТС збільшився в наслідок цього проти минулого року в 4 рази. Кількість віндроуерів майже подвоїлася. Значно збільшився також парк інших складних с.-г. машин. Так, до збиральної кампанії на 1/VIII система НКЗС одержала 786 лобогрійок, 849 самоскидок, 247 снопов'язалок кінних і 1.974 тракторних, 3.126 сінокосарок кінних і 910 тракторних, 1.523 молотарки, 388 рушіїв загальною потужністю на 5.600 к. сил тощо. Радгоспи системи НКРГ—за 1 півріччя збільшили потужність свого тракторного парку на 25%, дістали 287 двигунів, 435 комбайнів, 72 молотарки, 325 косарок тощо.

Готовання й проведення весняної засівної кампанії відбувалося на Україні у багато складніших і важчих умовах, ніж по інших республіках і краях СРСР. Ці складні і важкі умови утворилися в наслідок припущення українською партійною організацією низки серйозних помилок, промахів і хиб у керівництві сільським господарством, особливо під час хлібозаготівної кампанії минулого року.

Ці помилки були наслідком притуплення більшовицької пильності. Це й дало можливість класовому ворогові, недобиткам куркульства, петлюрівським, і іншим контрреволюційним елементам, прикриваючись часто партквитками, пролазити до радянських установ, керівництва районів, сільрад, колгоспів і радгоспів і безкарно провадити там свою розкладницьку і підривну контрреволюційну діяльність. Головними ділянками такої діяльності були система земельних і близьких до сільського господарства установ і організацій і установи культурного фронту. До цих ділянок класовий ворог найбільше тягнувся (з цілком зрозумілих причин); але з другого боку саме на цих ділянках українська парторганізація припустилася найбільшого притуплення більшовицької пильності.

З таким притупленням більшовицької пильності, що іноді доходило до її повної втрати, і була безпосередньо зв'язана низка помилок і хиб організаційно-практичного порядку. Ці помилки, як і їхнє основне коріння, викрито й піддано суровій більшовицькій критиці у виступі т. Сталіна на січневому пленумі ЦК і ЦКК, що, як це зазначив т. Постишев на червневому пленумі ЦК КП(б)У, стосувалося насамперед до української партійної організації. Ці помилки, в їх конкретному вияві в українських умовах, знайшли пізніше розгорнуту критику в ряді партійних документів, у виступах т. Постишева, і в тій величезній більшовицькій роботі, що її проробила нещодавно українська партійна організація, щоб викрити помилки т. Скрипника і націоналістичні ухили в КП(б)У та накреслити завдання боротьби з цими ухилями. Одночасно українська партійна організація, за безпосередньою участю відрядженого на Україну для допомоги ЦК КП(б)У т. Постишева, розгорнула по-більшовицькому роботу, щоб виправити

зроблені нею помилки і активно подолати проривний стан у сільському господарстві та ті труднощі, що з нього на Україні виникли.

У цій роботі партійна організація України, керуючися настановами січневого пленуму й безпосередніми вказівками від ЦК ВКП(б), спираючися на такі потужні важелі, як новоутворені політвідділи МТС і радгоспів, новий закон про обов'язкову поставку державі зерна гасло т. Сталіна про те, щоб зробити всіх колгоспників заможними членами більшовицьких колгоспів, і велику матеріальну допомогу від ЦК ВКП(б) та Союзного уряду, досягла великих успіхів, хоч не уникнула при цьому й окремих хиб і недоробок. Критерієм оцінки цієї роботи є передусім перебіг і підсумки сівби першої більшовицької весни другої п'ятирічки.

Всіх ярих культур на Україні засіяно цього року 16.376 тис. га проти плану в 17.090 тис. га; отже план ярої сівби виконано на 95,8%. Радгоспи засіяли 2.151 тис. га—101% плану; всі колгоспи—11.310 тис. га або—96,2% плану. Колгоспи, обслуговувані МТС, виконали свій план на 101,5%, колгоспи, що їх не обслуговують МТС—на 82,5%. Одноосібні засіви (засіви одноосібних господарств і неусуспільнені засіви колгоспників) дають разом 2,905,6 тис. га—90,8% плану.

Проти 1932 р. збиральна площа ярових цього року менша на 2%. Але тут треба мати на увазі, що цього року до збиральної площині не заличено природних трав, яких минулого року було близько 400 тис. га. Крім того цього року піднято близько 2 міл. га чистих парів, що більш ніж удвоє перевищує цифру минулого року. Нарешті, цього року загибелі озимин фактично не було, отже не було потреби в пересіві. Всіх засівів до збирання цього року було 26.575 тис. га проти 25.700 тис. га минулого року (більше на 875 тис. га). При цьому пшениці більше проти минулого року на 333 тис. га, жита—на 923 тис. га, ячменю й вівса на 518 тис. га. Недовиконання плану сівби цього року по Україні взагалі припадає в основному на кормові культури і картоплю, частково на технічні; план засіву зернових навіть перевиконано.

Незрівняно краще проти минулого року проведено сівбу цієї весни з якісного боку. Сівбу ранніх зернових і буряків вивершено в основному значно раніше. Широка популяризація гасла т. Сталіна— „зробити колгоспників заможними“ і нового закону про хлібопоставку і робота політвідділів, щоб викорінити куркульські елементи та побільшовицькому організаційно зміцнити колгоспи і радгоспи, забезпечили значне зміцнення трудової дисципліни, широкий розвиток змагання і ударництва і рішуче поліпшення всіх робіт.

Цьому завдячуємо передусім нечувано високий врожай цього року на Україні. Коли успішно боротимемось проти втрат під час збирання, то цей врожай забезпечить розподіл на трудодні в колгоспах, після виконання державних зобов'язань щодо хлібопоставок і утворення потрібних фондів,— такої величезної маси хліба, що на Україні вже цього року ми зробимо величезний крок вперед, щоб перетворити всіх колгоспників на заможних.

* * *

Але всі ці успіхи не повинні відвертати увагу від тих окремих проривних місць, які ми мали в весняній сівбі й цього року. У другому періоді сівби темпи її дуже знизилися і кінець сівби окремих культур по багатьох районах надто затягнувся; в одноосібному секторі, колгоспах не обслуговуваних МТС і радгоспах системи НКЗС, а також по багатьох окремих районах взагалі маємо значний недосів.

Все це свідчить, що далеко не скрізь на місцях пройнялися більшовицькою наполегливістю в боротьбі за темпи, якість і повне виконання планів сівби, що далеко не всі комуністи належно мобілізувалися навколо завдання витягти сільське господарство з проривного стану і зробити цей рік останнім роком труднощів.

Яскраво виявилося це у використанні тракторів, у використанні корів тощо. В зв'язку з недовиконанням восени 1932 р. плану зяблевої оранки, і завданням за всяку ціну виконати збільшений план підняття чистих парів, баланс тягової сили на весні цього року характеризувався досить великим напруженням. Повне використання тракторів через це мало особливо велике значення.

Проте на ділі ми мали в цій справі навіть певне погіршення проти минулого року, коли тракторний парк працював дуже незадовільно.

При зменшенні проти минулого року відсотки пророблених трактороднів у всіх трьох Облзернотракторах, лише Харківський дав деяке збільшення пересічної кількості годин роботи на один трактор, що працював.

Щодо причин перестоїв, то в звітах посилаються, звичайно, передусім на погоду, через яку начебто в травні, наприклад, не використано 35—45% загального числа годин. Чимало є фактів, які свідчать про те, що справжньою причиною перестоїв у цій групі були не так самі дощі, як надзвичайно повільне розкачування після дощів, але й звітність Облзернотракторів не може звалити все на самі дощі, показуючи наприклад перестої на заправлянні по Дніпропетровську—над 16,4% всього часу, по Харкову—на 19%, по Донецькій області—на 12,7%.

Що використання тракторів, звідси значкою мірою і загальні темпи робіт, є передусім питання організації справи по МТС, це добре ілюструє надзвичайна розбіжність показників по окремих МТС. Так, по 12 МТС Донецького Облсернотрактора пересічна кількість годин роботи тракторів марки „ХГЗ“ коливалася від 10,5 до 17,7, марки „Фордзон“—від 8,7 до 19,3. Відповідно перевітрата пального по „ХГЗ“ коливалася від 10,7% до 44,3%, по „Фордзону“ від 1,6% до 45%.

Такі показники використання тракторного парку яскраво стверджують, що на Україні й цієї весни далеко не повно й далеко не всі можливості використано, щоб ще більше ущільнити терміни і піднести якість польових робіт та дійти ще більшого успіху в боротьбі за високий врожай.

Так само й під час жнив далеко не всі матеріальні людські і організаційні ресурси використовуються повною мірою, щоб належно ущільнити терміни косовиці, молотьби, скіртування й хлібоздачі.

Звітних даних, що характеризували б використання під час жнив тракторів, комбайнів, молотарок тощо, ще немає. Проте наведений загальний висновок достатньо стверджується вже даними щодо перебігу жнив і хлібоздачі. На 10-VIII було скошено озимих та ранніх ярих по всіх секторах 76,1% всієї площи, заскіртовано (разом з вивезеним з поля) було 11,6% до скошеного, обмолочено—12,6%. Липневий план хлібопоставок Україна виконала, разом із натуроплатою МТС, по всіх секторах на 70,6%, серпневий на 10-VIII на 25,8%, при чому одноосібні господарства на 10-VIII здали тільки 7,1% свого річного плану.

Отже боротьба проти втрат, що випливають із зволікання з жнивами, і за своєчасне й повне виконання зобов'язань перед державою

і цього року розгорнулася недостатньо. Перебіг жив і хлібопоставок по окремих районах і колгоспах дав картину надзвичайно строкату. Поруч цілих районів і окремих колгоспів, що взяли, відповідно організувавши працю і використання матеріальних ресурсів, справді більшовицькі темпи у зборі врожаю, запобігли найменшим втратам і вивершили або вивершують уже річний план хлібоздачі, є чимало районів і колгоспів, де запаморочивши від великого врожаю, дозволили до того, що куркульські елементи зривають збирання й хлібоздачу, штовхаючи комуністів-шляп на різні перекручування в авансуванні, зриваючи справу організації таборів і громадського харчування тощо.

Все це є, звичайно, наслідок не чого іншого, як неподоланих ще хиб у керівництві з боку районних і обласних організацій, які недостатньо вивчають конкретне становище в кожному колгоспі чи районі і недостатньо на виявлені хиби і перекручування реагують. Загальною хибою у керівництві збиральною кампанією і хлібоздачею є недостатня увага до одноосібного сектора; тут певною мірою повторюється одна з основних помилок у готованні й переведенні весняної сівби.

Найшвидше виправлення всіх неліквідованих ще „вузьких місць“ у проводі селом, що виявилися в перебігу весняної сівби і виявляються під час жнив, є доконечний засновок не тільки для успішного вивершення збирання більшовицького врожаю і хлібоздачі. Від цього передусім залежить також і своєчасне, якісно високе виконання завдань щодо сівби озимих та зяблової оранки і створення таким чином твердої основи для дальнішої успішної боротьби за піднесення врожайнosti соціалістичних ланів.

* * *

Високий врожай цього року утворює передумови для величезного зростання товарообороту. Всі наявні дані говорять про значне збільшення проти минулого року, крім зернових культур, також і іншої рослинницької продукції сільського господарства, зокрема основних технічних культур.

Після хлібоздачі і покриття насінньових, фуражних і споживчих потреб селянського сектора, на руках у колгоспників і одноосібників залишатимуться ще великі хлібні лишки, які використовуватимуть і безпосередньо для участі в колгоспній торгівлі, і для розвитку тваринництва, особливо дрібного. Останнє, звичайно, так само повинно позначитися на розмірах товарного потоку з села до міста.

Організувти як слід рух цього потоку, добитися повного й своєчасного виконання завдань щодо обов'язкової поставки продуктів сільського господарства державі, так само цілком і своєчасно виконати плани заготівель за контрактацією, цілком втягти решту товарної маси сільськогосподарської продукції в русло радянської колгоспної торгівлі і децзаготівель, викорінюючи всякі спроби куркульських і спекулянтських елементів виявити активність на цій ділянці, належно організувати широкий зустрічний потік товарів з міста до села, такі є тепер найвідповідальніші завдання товаропровідної системи і заготівних організацій.

До практичного здійснення цих завдань у частині організації зустрічного товарного потоку на село торговельні організації повинні були по-більшовицькому взятися ще з початку III кварталу.

Попередні підсумки відвантаження селу планованого промкраму за липневим планом свідчать, однак, про те, що споживча

кооперація й збутові органи промисловості надто мляво повертаються ще навколо організації зустрічного потоку товарів на село. На 25-VII цей липневий план виконано по Україні лише на 75%, із значним відставанням щодо вовняних тканин і готового одягу (45,5 і 45,5%). Не зважаючи на всі директиви в цій справі, ще далі маємо різні неподобства щодо „географії“ завозу. Так по Одеській області виконання плану становить лише 67,3%, а щодо готового одягу навіть 18,2%, хоч ця область одна з перших приступила до косовицій хлібозадачі. Вовняних тканин до АМСРР завезено на 371,4% до плану, а в абсолютному виразі майже на ту саму суму, що і до Одеської, Дніпропетровської і Харківської областей (26 міл. проти 29—33 міл.). Збутові організації промисловості зволікають з відвантаженням; торговельні ж організації, замість домагатися своєчасного виконання договорів, використовуючи для цього засоби контролю карбованцем, сами іноді зривають своєчасне відвантаження, затримуючи рознарядки.

Але й стопроцентне виконання плану відвантаження, само собою не забезпечувало б ще, звичайно, розв'язання завдань другого півріччя щодо просування промкраму на село.

За планом на III квартал система споживчої кооперації повинна збільшити свій товарооборот на селі проти II кварталу мало не в півтора раза (90,500 міл. крб.), система торгів—майже вдвое (до 125,2 міл. крб.). Плана ж товарообороту 1 півріччя система споживкооперації виконала по селу лише на 83,3%, система торгів—на 82,7%, при чому по обох системах невпинно зростали лишки товарів у сільській мережі, що досягли майже місячної суми товарообороту.

Геть нездовільні були також показники виконання плану товарообороту 1 півріччя по місту (ВУКС—83,6%, Укрторг—77,8%); хоч збільшення товарних лишків було тут лише по системі торгів (з 36 міл. крб. до 44,8 міл. крб.). (ВУКС показує зменшення їх до 69,3 міл. крб. проти 85,2 міл. крб.). Збільшилися також товарні лишки в гуртовій ланці торговельної системи—по складах системи Укрторгу (від 1-II до 1-VII)—на 20%, по базах Облспоживспілок (від 1-I до 1-VII)—на 60%.

До цього треба додати ще значне збільшення лишків готової продукції в промислових підприємствах і на базах промисловості. По самих лише базах НКЛП товарні лишки зросли від 8,5 міл. на 1-II до 26,2 міл. на 1-VII.

Такі підсумки товарообороту за перші півроку ніяк не пояснюються недостачею купівельного попиту з боку сільської чи міської людності. Щоправда, ринковий баланс товарів широкого вжитку грунтовно змінився проти попередніх років у розумінні зменшення розриву між попитом і поданням. У цьому напрямі діяли і збільшення товарної маси і зменшення „конъюнктурних“ прибутків села в зв'язку з безперечним покращанням постачання промислових центрів у наслідок потужного розвитку системи громадського харчування, організації відділів робітничого постачання тощо. В наслідок цього деякі товарні групи, що були раніше дефіцитні, перетворилися цього року на достатні. Але це другою свою стороною (для торговельних організацій і промислових підприємств, які далеко ще не цілком позбулися звички торгувати за принципом „бери, що дають“, у певному зрозумінні—зворотньою стороною) мало збільшення вимог споживача щодо асортименту, якості і ціни товару. Невиконання плану товарообороту в 1-му півріччі при наявності деякого затоварювання свідчить про те, що торговельні організації, замість активно перебудо-

зувати свою власну роботу і активно розгорнати боротьбу за потрібний асортимент і належну якість продукції широкого вжитку, одержуваної від промисловості і промислової кооперації, подалися лінією найменшого опору, лінією брутального ігнорування директив партії щодо боротьби за радянську торгівлю і контроль карбованцем.

Посиливши боротьбу за асортимент і якість відвантажуваної продукції, забезпечивши чітке оперативне керівництво своїми низовими і гуртовими ланками, рішуче викорінюючи перекручування і зловживання в галузі цін, зміцнюючи і підносячи на вищий рівень справу планування товарообороту, торговельні організації можуть і повинні добитися повного виконання тих відповідальних завдань, перед якими вони стоять у 2-му півріччі і тим самим забезпечити повне виконання річного плану товарообороту. Зміцнення фінансової дисципліни і госпрозрахунку та посилення уваги до витрат обертання по всіх ланках торговельної системи, повинні з самого боку, поруч прискорення товарообороту—забезпечити найшвидшу ліквідацію фінансового напруження в торговельних організаціях і повне виконання річного плану нагромадження.

Промисловість і промкооперація з самого боку не повинні забувати, звичайно, про свою величезну відповідальність за повне виконання завдань щодо випуску продукції широкого вжитку, за поліпшення асортименту, підвищення якості і здешевлення цієї продукції.

Високий врожай цього року значно полегшує боротьбу за своєчасну здачу державі сільськогосподарської продукції і повне та своєчасне виконання заготівель за контрактацією. З другого боку, як зазначалося вище, утворюються надзвичайно сприятливі перспективи для широкого розтортання децзаготівель і колгоспної торгівлі і серйозного поліпшення робітничого постачання коштом тих додаткових ресурсів, що йтимуть цими лініями.

Але в цій справі, що можна припустити і найменшого покладання на самоплив. Організаційній безтурботності і безпорадності, нестерпній млявості і неповоротливості, непманству і прямому змиканню з спекулятивними елементами, що характеризували роботу організацій, які беруть участь у децзаготівлі, в першому півріччі і привели до ганебного зりву децзаготівель, треба оголосити нещадну боротьбу, взявши їх роботу надалі під суворий громадський контроль.

Оздоровлення і широкий розвиток децзаготівної роботи, поруч своїх безпосередніх наслідків, дасть великий ефект щодо розвитку колгоспної торгівлі. З радянських базарів останнім часом помітно були вибили спекулятивні елементи. Але немає жодного сумніву, що класовий ворог тих позицій, які він опанував на цій ділянці, без жорсткого бою, без використання всіх засобів опору, не здасть; і на цій ділянці боротьби з класовим ворогом, як і на кожній іншій, заспокоєння, благодушність, покладання на самоплив,—це допомагає класовому ворогові.

* * *

Величезні завдання 2 півріччя в галузі товарообороту між містом і селом, розгортання будівництва і потреба за всяку ціну добитися, разом з повним задоволенням поточних, збільшених у зв'язку з ростом виробництва, вимог промисловості щодо перевозів сировини, палива і готової продукції, утворення також по низці галузей, особливо в металургійній промисловості, певних запасів сировини і палива на зимовий період, роблять абсолютно нестерпним перманентне відставання від рівня планових завдань вантаження і перевозів на українських залізницях.

Маючи вагонів пересічно на 4% більше проти минулого року в І кварталі, на 6%—в ІІ кварталі (відповідно на 3% і на 1% більше за встановлені норми), українські залізниці план вантаження в І кварталі виконали на 76%, в ІІ кварталі—на 94%, зменшивши в цілому за піврік вантаження вагонів проти минулого року. При цьому в ІІ кварталі від травня до червня, при помітному зменшенні пересічно добового вантаження (на 5%), значно збільшилося недовантаження з причин неподачі вагонів. Отже є помітне погіршення деяких експлуатаційних вимірювальників у червні місяці треба покласти на рахунок погіршення роботи залізниць.

Причини зриву плану залізничних перевозів детально викрито в постановах ЦК ВКП(б) і РНК СРСР з 3 та 8 липня про роботу залізничного транспорту, про перебудову органів керування і системи зарплати і про утворення політвідділів на залізничному транспорті. Постановою ЦК КП(б)У про утворення запасів сировини на металургійних заводах накреслено, з другого боку, ряд найважливіших заходів щодо впорядкування стосунків між залізницями і однією з основних груп їхньої клієнтури.

Проте, перебудова роботи залізниць відповідно до липневих директив партії і уряду на залізницях загається, а подекуди є підміняється канцелярсько-бюрократичними відписками в дусі старих методів керівництва, на викорінення яких спрямовано ці постанови.

Домогтися негайного перелому в ході цієї перебудови і не пристати жодного загаяння в реалізації постанови ЦК КП(б)У,—такі є основні вирішальні передумови успішного виконання надзвичайно відповідальних завдань в справі осінньо-зимових залізничних перевозів.

* * *

Гасло освоєння нових підприємств і нової техніки,—не замінило, а лише доповнило гасло нового будівництва. Величезну вагу нового будівництва в народногосподарському плані 1933 р. на Україні досить характеризує вже той факт, що на Україну припадає значна частина об'єктів нового будівництва, занесених цього року до списку ударних.

Тим нестерпнішим є систематичне відставання капітального будівництва на Україні від плану, і незадовільні його наслідки, навіть проти фактичного обсягу робіт минулого року, який за планом треба було перевищити на 10%. За перше півріччя головніші підрядні будорганізації України, що охоплюють переважну частину всього будівництва, виконали свій річний план робіт лише на 28,2% проти запланованих 45%. Отже на друге півріччя залишилося за планом 1933 р. майже на $\frac{1}{3}$ більше робіт, ніж передбачалося плановим поквартальним розподілом річного обсягу робіт.

У І кварталі загаяння в розгортанні будівельних робіт зумовлювалося певною мірою тим, що замовники будівельних організацій надто повільно заходилися коло організаційного готовування до будівництва—з великим запізненням у багатьох випадках оформлювали титульні списки, забезпечували будівництво проектами і кошторисами, укладали договори з будівними організаціями. На категоричну заборону позапланового будівництва, стверджено постановами січневого пленуму ЦК і ЦКК ВКП(б), організації, що провадять будівництво, не зуміли відповісти належними темпами в забезпечені планово-організаційних передумов будівництва.

Але є по тих об'єктах будівництва, де будівельні організації могли розгорнати роботу з самого початку року, наслідки І кварталу

були незадовільні. Не зважаючи на те, що в переважній більшості таких об'єктів розгортання будівельних робіт цілком було забезпечене також і робочою силою, механізмами, матеріалами і кредитами, відставання від планових процентів виконання річного плану місяць за місяцем збільшувалося.

Такий стан перетворився на загальний майже стан цілого фронту будівельних робіт у ІІ кварталі, коли всі організаційного характеру затримки розгортання робіт за планом 1933 р. нарешті було ліквідовано. При цьому великі об'єкти будівництва показують багато вищі темпи, хоч і тут відставання від плану і запізнення проти встановлених термінів щодо готовування здачі до експлуатації було досить поширеним явищем. Темпи ж середнього і дрібного, особливо житло-комунального і сільськогосподарського будівництва свідчать про явно проривний стан на цих ділянках.

Причини незадовільних підсумків 1 півріччя в галузі будівництва, яке мало всі потрібні йому матеріальні і людські ресурси,—це ті самі причини, що зумовлювали в 1 півріччі незадовільну роботу вугільного Донбасу металургії, рудної промисловості, транспорту тощо,—організаційні хиби, хиби керівництва. Це видно вже з того, що не зважаючи на своє потужне озброєння механізмами, будівельні організації дуже мало зробили за 1 півріччя в справі піднесення продуктивності праці, хоч підвищення продуктивності праці для будівництва було так само основною директивою плану 1933 р., як і для промисловості. Лише в ІІ кварталі позначилося деяке зрушення щодо рівня продуктивності праці, і виконання плану робіт наростало з перевищеннем проти зростання робочої сили. Проте, планового рівня продуктивності праці (а план 1933 р. виходив, як відомо, з завдання підвищити продуктивність праці на 25%) далеко ще не досягнула на кінець 1 півріччя ні одна будівельна організація.

Серед питань організації праці на будівництві особливої уваги потребує питання плинності робочої сили. Обіг робочої сили на будівництві за 5 місяців цього року досяг майже спискової чисельності робітників (95,5%). Як у дзеркалі, в цьому показнику відбиваються бюрократично-бездушне ставлення на будівліах до матеріально-побутового обслуговування робітників, численні хиби в нормуванні і заробітній платі, всі недоладності в організації самого будівельного виробництва і ціла канцелярсько-бюрократична система керівництва на самих будівліах і з боку будівельних трестів і об'єднань.

Передові ударні будови Радянського Союзу і далі показують близкучі зразки більшовицького патосу нового будівництва, численні приклади світового маштабу досягнень соціалістичної організації праці, чимало прикладів справжньо геройчної самовідданої роботи рядових будівельників і командного складу будівельного фронту. Досягнення ці,—є досягнення справжньо більшовицьких методів роботи. Поширити ці методи на цілий фронт будівельних робіт другої п'ятирічки, щільно пов'язуючи це з посиленням боротьби за опанування нової техніки в будівництві, як і по всіх інших галузях соціалістичного господарства,—таке одне з найактуальніших завдань другої половини року.

Будівництво, як і всі інші галузі народного господарства України, має все потрібне, щоб, розв'язавши це основне завдання, надолужити всі відставання від кількісних і якісних показників плану, повнотою зліквідувати всі хиби й недоробки першого півріччя, по-більшовицькому, стопроцентно вивершити план першого року другої п'ятирічки